Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2025/2022

3.10.2025

# ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2025/2022 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**της 2ας Οκτωβρίου 2025**

**για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ένωσης, και την προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Βασιλείου του Μαρόκου για την τροποποίηση των πρωτοκόλλων αριθ. 1 και αριθ. 4 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 5,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στις 10 Σεπτεμβρίου 2025, το Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Επιτροπή να αρχίσει διαπραγματεύσεις με το Βασίλειο του Μαρόκου για συμφωνία υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Βασιλείου του Μαρόκου για την τροποποίηση των πρωτοκόλλων αριθ. 1 και αριθ. 4 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου.

(2) Η ευρωμεσογειακή συμφωνία συνδέσεως μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου [1] («συμφωνία σύνδεσης») άρχισε να ισχύει την 1η Μαρτίου 2000.

(3) Στην απόφασή του στην υπόθεση C-104/16 P [2] της 21ης Δεκεμβρίου 2016, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Δικαστήριο») διευκρίνισε ότι η συμφωνία σύνδεσης καλύπτει μόνο το έδαφος του Βασιλείου του Μαρόκου και δεν καλύπτει τη Δυτική Σαχάρα, η οποία είναι ένα μη αυτόνομο έδαφος το οποίο είναι χωριστό από το Βασίλειο του Μαρόκου.

(4) Προκειμένου να καθοριστεί νομική βάση για τη χορήγηση των δασμολογικών προτιμήσεων που προβλέπονται στη συμφωνία σύνδεσης σε εμπορεύματα καταγωγής Δυτικής Σαχάρας, η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Βασίλειο του Μαρόκου συνήψαν συμφωνία υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών για την τροποποίηση των πρωτοκόλλων αριθ. 1 και αριθ. 4 της συμφωνίας σύνδεσης [3] («συμφωνία υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών»), η οποία υπεγράφη στις 25 Οκτωβρίου 2018. Η συμφωνία υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών εγκρίθηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2019/217 του Συμβουλίου [4].

(5) Ως συνέπεια της απόφασης του Δικαστηρίου της 4ης Οκτωβρίου 2024 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-779/21 P και C-799/21 P [5], η απόφαση (ΕΕ) 2019/217 του Συμβουλίου θα παύσει να ισχύει στις 4 Οκτωβρίου 2025.

[1] ΕΕ L 70 της 18.3.2000, σ. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2000/204/oj.

[2] Απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Δεκεμβρίου 2016, Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά Front populaire pour la libération de la saguia-el-hamra et du rio de oro (Front Polisario), C-104/16 P, ECLI:EU:C:2016:973.

[3] Συμφωνία υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Βασιλείου του Μαρόκου για την τροποποίηση των πρωτοκόλλων αριθ. 1 και αριθ. 4 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου (ΕΕ L 34 της 6.2.2019, σ. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2019/217/oj).

[4] Απόφαση (ΕΕ) 2019/217 του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2019, σχετικά με τη σύναψη συμφωνίας, υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Βασιλείου του Μαρόκου, για την τροποποίηση των πρωτοκόλλων αριθ. 1 και αριθ. 4 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου (ΕΕ L 34 της 6.2.2019, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/217/oj).

[5] Απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Οκτωβρίου 2024, Ευρωπαϊκή Επιτροπή και Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά Front populaire pour la libération de la saguia-el-hamra et du rio de oro (Front Polisario), συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-779/21 P και C-799/21, ECLI:EU:C:2024:835.

(6) Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι δεν θα διαταραχθούν οι εμπορικές ροές που έχουν αναπτυχθεί με την πάροδο των ετών και ότι οι δασμολογικές προτιμήσεις στο πλαίσιο της συμφωνίας σύνδεσης εφαρμόζονται στα εμπορεύματα καταγωγής Δυτικής Σαχάρας, παράλληλα με τον πλήρη σεβασμό των προϋποθέσεων που καθορίζονται στην απόφαση του Δικαστηρίου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-779/21 P και C-799/21 P.

(7) Σε διαδοχικά έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, η Επιτροπή έχει κρίνει ότι η επέκταση των δασμολογικών προτιμήσεων στα προϊόντα καταγωγής Δυτικής Σαχάρας έχει άμεσο αποτέλεσμα που επικεντρώνεται σε μικρό αριθμό γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων στο έδαφος της Δυτικής Σαχάρας. Με την εφαρμογή της απόφασης υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών κατέστη δυνατή η εξοικονόμηση δασμών ύψους 44,4 εκατομμυρίων EUR το 2022 για εξαχθέντα προϊόντα αξίας 590 εκατομμυρίων EUR.

(8) Στην απόφασή του στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-779/21 P και C-799/21 P, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι κάθε συμφωνία με το βασίλειο του Μαρόκου όσον αφορά τη Δυτική Σαχάρα πρέπει να έχει τη συναίνεση του λαού της Δυτικής Σαχάρας. Επιπλέον, το Δικαστήριο έκρινε ότι μια τέτοια συναίνεση μπορεί να τεκμαίρεται, υπό την προϋπόθεση ότι η συμφωνία δεν δημιουργεί καμία υποχρέωση βαρύνουσα τον λαό της Δυτικής Σαχάρας και ότι ο λαός αυτός αποκομίζει σαφές, συγκεκριμένο, ουσιώδες και επαληθεύσιμο πλεονέκτημα το οποίο απορρέει από την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων στο έδαφος της Δυτικής Σαχάρας και είναι ανάλογο προς την έκταση της εκμετάλλευσης αυτής. Το πλεονέκτημα πρέπει να συνοδεύεται από εγγυήσεις ότι η εν λόγω εκμετάλλευση πραγματοποιείται υπό συνθήκες σύμφωνες με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης.

(9) Εξάλλου, στην απόφασή του στην υπόθεση C-399/22 ([6]) της 4ης Οκτωβρίου 2024, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι το έδαφος της Δυτικής Σαχάρας πρέπει να θεωρηθεί ως χωριστό τελωνειακό έδαφος για τους σκοπούς του άρθρου 60 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([7]) και, κατά συνέπεια, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([8]) και του εκτελεστικού κανονισμού αριθ. 543/2011 της Επιτροπής ([9]), όσον αφορά την ένδειξη της χώρας καταγωγής στην επισήμανση των εν λόγω προϊόντων που συγκομίζονται στο έδαφος αυτό, στην οποία μπορεί να αναφέρεται μόνο η Δυτική Σαχάρα ως τέτοια καταγωγή.

(10) Η Επιτροπή διαπραγματεύθηκε, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που είχε καθορίσει το Δικαστήριο με την απόφασή του στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-779/21 P και C-799/21 P, νέα συμφωνία υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Βασιλείου του Μαρόκου για την τροποποίηση των πρωτοκόλλων αριθ. 1 και αριθ. 4 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου («νέα συμφωνία υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών»), η οποία αντικαθιστά τη συμφωνία υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών.

(11) Η νέα συμφωνία υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών επεκτείνει τις διμερείς δασμολογικές προτιμήσεις που χορηγούνταν με τη συμφωνία σύνδεσης στα προϊόντα τα καταγόμενα από το έδαφος της Δυτικής Σαχάρας που υπόκεινται στον έλεγχο των μαροκινών τελωνειακών αρχών.

(12) Στο πλαίσιο της νέας συμφωνίας υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών, το Συμβούλιο Σύνδεσης που έχει ιδρυθεί με τη συμφωνία σύνδεσης θα κληθεί να εκδώσει απόφαση για την τροποποίηση του πρωτοκόλλου αριθ. 4 της συμφωνίας σύνδεσης σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και για τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας, για να προβλεφθούν οι αναγκαίες διατάξεις για τη διασφάλιση της εφαρμογής του εν λόγω πρωτοκόλλου σε προϊόντα καταγωγής Δυτικής Σαχάρας και της συνέχισης του εμπορίου, ιδίως στον τομέα των οπωροκηπευτικών και στον τομέα της αλιείας.

([6]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Οκτωβρίου 2024, Confédération paysanne κατά Ministre de l'Agriculture et de la Souveraineté alimentaire και Ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique, C-399/22, ECLI:EU:C:2024:839.

([7]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

([8]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

([9]) Εκτελεστικός κανονισμός 543/2011/ΕΕ της Επιτροπής, της 7ης Ιουνίου 2011, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τους τομείς των οπωροκηπευτικών και των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών (ΕΕ L 157 της 15.6.2011, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2011/543/oj).

(13) Επιπλέον, για να διασφαλίζεται σαφής διάκριση ως προς την επισήμανση μεταξύ, αφενός, των προϊόντων του τομέα των οπωροκηπευτικών καταγωγής Δυτικής Σαχάρας που υπόκεινται στον έλεγχο των μαροκινών τελωνειακών αρχών και, αφετέρου, των προϊόντων του ίδιου τομέα καταγωγής Μαρόκου και για να διασφαλίζεται η ορθή ενημέρωση των καταναλωτών της Ένωσης, η νέα συμφωνία υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών ορίζει ότι, κατά την εισαγωγή τους στην Ένωση, τα οπωροκηπευτικά καταγωγής Δυτικής Σαχάρας που υπόκεινται στον έλεγχο των μαροκινών τελωνειακών αρχών αναγνωρίζονται με αναφορά στην περιφέρεια καταγωγής του προϊόντος, όπως αναγράφεται στο πιστοποιητικό καταγωγής το οποίο συνοδεύει τα εν λόγω προϊόντα κατά την εισαγωγή τους στην Ένωση. Εξάλλου, η νέα συμφωνία υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών προβλέπει ότι η Ένωση μπορεί να χορηγεί στις αρμόδιες μαροκινές αρχές, όσον αφορά τα νωπά οπωροκηπευτικά καταγωγής Δυτικής Σαχάρας που υπόκεινται στον έλεγχο των μαροκινών τελωνειακών αρχών, τις αναγκαίες άδειες για την έκδοση πιστοποιητικών συμμόρφωσης που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τα πρότυπα εμπορίας της Ένωσης, σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης.

(14) Σύμφωνα με τη δήλωση της Ένωσης, στην οποία πρόκειται να προβεί κατά την υπογραφή της νέας συμφωνίας υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών, η Ένωση θα παράσχει καταρχάς χρηματοδότηση για την περιοχή εστιάζοντας στους βασικούς τομείς, όπως το νερό, συμπεριλαμβανομένης της άρδευσης, η ενέργεια, η καταπολέμηση της απερήμωσης και η αφαλάτωση νερού σε συμφωνία με την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης. Ο μηχανισμός για την από κοινού αξιολόγηση που προβλέπεται στη νέα συμφωνία υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών θα εφαρμοστεί από τα μέρη. Ταυτόχρονα, η Ένωση θα εντείνει την ανθρωπιστική της βοήθεια προς τους καταυλισμούς του Tindouf. Η εν λόγω βοήθεια θα διοχετεύεται μέσω των σχετικών μηχανισμών της Ένωσης και του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και θα διέπεται από τον ίδιο τρόπο λειτουργίας που διέπει την ανθρωπιστική δράση. Η Επιτροπή θα παράσχει στήριξη σε κατάλληλα προγράμματα σε τομείς όπως η εκπαίδευση, ο πολιτισμός και οι δεξιότητες.

(15) Θα τεθεί σε εφαρμογή μηχανισμός τακτικού ελέγχου σύμφωνα με τη σκέψη 153 της απόφασης του Δικαστηρίου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-779/21 P και C-799/21 P, συμπεριλαμβανομένου του μηχανισμού για την από κοινού αξιολόγηση.

(16) Η Ένωση υποστηρίζει τις προσπάθειες των Ηνωμένων Εθνών για την εξεύρεση δίκαιης, βιώσιμης και αμοιβαία αποδεκτής πολιτικής λύσης η οποία θα προβλέπει την αυτοδιάθεση του λαού της Δυτικής Σαχάρας βάσει συμφωνιών που συνάδουν με τις αρχές και τους σκοπούς του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

(17) Θα πρέπει να υπογραφεί η νέα συμφωνία υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών, με την επιφύλαξη της σύναψής της σε μεταγενέστερη ημερομηνία, και να εγκριθεί η δήλωση της Ένωσης στην οποία πρόκειται να προβεί κατά την υπογραφή της συμφωνίας.

(18) Θα πρέπει να εφαρμοστεί προσωρινά η νέα συμφωνία υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών, εν αναμονή της έναρξης ισχύος της,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

*Άρθρο 1*

Επιτρέπεται η υπογραφή, εξ ονόματος της Ένωσης, της συμφωνίας υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Βασιλείου του Μαρόκου για την τροποποίηση των πρωτοκόλλων αριθ. 1 και αριθ. 4 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου, υπό την επιφύλαξη της σύναψης της εν λόγω συμφωνίας ([10]).

*Άρθρο 2*

Εγκρίνεται, εξ ονόματος της Ένωσης, η δήλωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη συμφωνία υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Βασιλείου του Μαρόκου για την τροποποίηση των πρωτοκόλλων αριθ. 1 και αριθ. 4 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου.

([10]) Το κείμενο της συμφωνίας είναι δημοσιευμένο στην ΕΕ L, 2025/2025, 3.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree/2025/2025/oj.

*Άρθρο 3*

Η συμφωνία εφαρμόζεται προσωρινά, σύμφωνα με τη συμφωνία και με την επιφύλαξη των κοινοποιήσεων που προβλέπονται σε αυτήν, μέχρι να ολοκληρωθούν οι αναγκαίες διαδικασίες για την έναρξη ισχύος της.

*Άρθρο 4*

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της έκδοσής της.

Βρυξέλλες, 2 Οκτωβρίου 2025.

*Για το Συμβούλιο*

*Η Πρόεδρος*

M. BJERRE